

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА УРГЕНТНУ МЕДИЦИНУ БЕОГРАД

Бр. 9426
07-11 20 23 год.

ЗАВОД ЗА УРГЕНТНУ МЕДИЦИНУ – БЕОГРАД

НОВЕМБАР 2023.

ПРОГРАМ ОСПОСОБЉАВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД

Драгана Мутавџић, спец. струк. инж. знр.

1 СВРХА ПРОГРАМА

Програмом оспособљавања за безбедан и здрав рад запослених у ЗАВОД ЗА УРГЕНТНУ МЕДИЦИНУ – Београд, регулише се комплетан садржај и поступак оспособљавања запослених у области безбедности и здравља на раду (у даљем тексту: БЗР) у свим радним процесима у Заводу и дефинишу потребни људски, временски и материјални ресурси.

2 ПРАВНИ ОСНОВ

Израда Програма оспособљавања је наложена члановима 27. и 28. Закона о БЗР, а израђује се на основу националних прописа, искустава добре праксе и у складу са интерним процедурама Завода.

Основна регулатива је:

- Закон о безбедности и здрављу на раду ("Сл. гласник РС", бр. 35/2023)
- Закон о раду ("Сл. гласник РС", бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 - одлука УС, 113/2017 и 95/2018 - аутентично тумачење)
- Закон о спречавању злостављања на раду (Службени гласник РС, број 36/2010)
- Закон о здравственој заштити ("Сл. гласник РС", бр. 25/2019);
- Закон о пензијском и инвалидском осигурању ("Сл. гласник РС", бр. 34/2003, 64/2004 - одлука УСРС, 84/2004 - др. закон, 85/2005, 101/2005 - др. закон, 63/2006 - одлука УСРС, 5/2009, 107/2009, 101/2010, 93/2012, 62/2013, 108/2013, 75/2014, 142/2014 и 73/2018, 46/2019 - одлука УС, 86/2019, 62/2021, 125/2022 и 138/2022)
- Закон о заштити од пожара ("Сл. гласник РС", бр. 111/2009, 20/2015, 87/2018 и 87/2018 - др. закони)
- Закон о безбедности саобраћаја на путевима ("Сл. гласник РС", бр. 41/2009, 53/2010, 101/2011, 32/2013 - одлука УС, 55/2014, 96/2015 - др. закон, 9/2016 - одлука УС, 24/2018, 41/2018, 41/2018 - др. закон, 87/2018, 23/2019 и 128/2020 - др. закон)
- Закон о заштити становништва од заразних болести ("Сл. гласник РС", бр. 15/2016, 68/2020 и 136/2020).
- Смернице за процену ризика ЕУ ИСБН 92-827-4278-4 из 1996;
- Стандард СРПС ИСО 45001:2018.

У процени ризика коришћене су одредбама општих аката предузећа:

- Правилник о организацији и систематизацији послова у ЗАВОД ЗА УРГЕНТНУ МЕДИЦИНУ – Београд.
- Важећи Правилник о раду у ЗАВОД ЗА УРГЕНТНУ МЕДИЦИНУ – Београд.
- Колективни уговор.
- План и/или Правила заштите од пожара у ЗАВОД ЗА УРГЕНТНУ МЕДИЦИНУ – Београд.

Процена ризика од утврђених опасности и штетности извршена је упоређивањем са захтевима из правилника који регулишу област безбедности и здравља на раду, и то:

- Правилник о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној околини ("Сл. гласник РС", бр. 72 /2006, 84/2006 – испр. и 30/2010, 102/15);
- Правилник о превентивним мерама за безбедан и здрав рад на радном месту („Сл. гласник РС“, бр. 21/2009 и 1/2019);
- Правилник о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при коришћењу опреме за рад ("Сл. гласник РС", бр. 23/2009, 123/2012, 102/2015, 101/2018 и 130/2021);
- Правилник о обезбеђивању ознака за БЗР (Сл. гласник РС, број 95/2010 и 108/2017)
- Правилник о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при излагању буци („Сл. Гласник РС“ бр. 96/2011, 78/2015 и 93/2019);

- Правилник о општим мерама заштите на раду од опасног дејства електричне струје у објектима намењеним за рад, радним просторијама и на радилиштима ("Сл. гласник РС", бр. 21/89);
- Правилник о безбедности машина ("Сл. гласник РС", бр. 58/2016);
- Правилник о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при ручном преношењу терета ("Сл. гласник РС", бр. 106/2009);
- Правилник о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при коришћењу опреме за рад са екраном ("Сл. гласник РС", бр. 106/2009 и 93/2013 и 86/2019);
- Правилник о поступку прегледа и провере опреме за рад и испитивања услова радне околине ("Сл. гласник РС", 15/2023);
- Правилник о превентивним мерама за безбедност и здрав рад при коришћењу средстава и опреме за личну заштиту на раду („Сл. гласник РС“, бр. 92/2008 и 101/2018);
- Уредба о безбедности и здрављу на раду на привременим и покретним градилиштима („Сл. гласник РС“, бр. 14/09 и 95/2010 и 98/2018);
- Правилник о заштити на раду при извођењу грађевинских радова ("Сл. гласник РС", бр. 53/97)
- Правилник о превентивним мерама за безбедан и здрав рад младих („Сл. гласник РС“, бр. 102/2016)
- Правилник о мерама за безбедан и здрав рад запослене жене за време трудноће, породиље и запослене која доји дете („Сл. гласник РС“, бр. 102/2016);
- Правилник о начину пружања прве помоћи, врсти средстава и опреме који морају бити обезбеђени на радном месту, начину и роковима оспособљавања запослених за пружање прве помоћи („Сл. гласник РС ", 109/2016);
- Правилник о превентивним мерама за безбедан и здрав рад за спречавање појаве и ширења епидемије заразне болести ("Сл. гласник РС", бр. 94/2020)
- Правилник о заштити на раду при утовару терета у теретна моторна возила и истовару терета из таквих возила ("Сл. лист СФРЈ", бр. 17/66)
- Правилник о заштити на раду при одржавању моторних возила и превозу моторним возилима ("Службени лист СФРЈ", број 55/65);
- Општи правилник о хигијенским и техничким заштитним мерама при раду ("Сл. лист ФНРЈ", бр. 16/47 и 36/50 и "Сл. гласник РС", бр. 42/91 - др. закон)
- Уредба о обавезним средствима и опреми за личну, узајамну и колективну заштиту од елементарних непогода и других несрећа ("Сл. гласник РС", бр. 3/2011 и 37/2015)

3 ЦИЉ ПРОГРАМА

Реализацијом програма треба достићи ниво компетентности и свесности свих запослених за познавање и примену свих мера безбедности и здравља на раду који ће омогућити обављање процеса рада на безбедан и здрав начин.

4 ИСХОД ПРОГРАМА

По завршетку оспособљавања по овом програму, запослени треба да:

- разуме функционисање система превенције у области безбедности и здравља на раду ЗАВОДУ ЗА УРГЕНТНУ МЕДИЦИНУ - Београд
- познаје хијерархију одговорности – зна кога треба да извештава и коме је одговоран са аспекта БЗР;
- активно учествује у уочавању и отклањању проблема БЗР;
- разуме и прихвата неопходност поштовања мера које прописује послодавац кроз истакнуте или у писаној форми достављене забране, обавештења, инструкције и упутства укључујући и усмене инструкције и др.;
- упознат је и уме да препозна све ризике на својим радним местима;

- зна како треба да примењује превентивне мере за безбедан и здрав рад;
- уме систем ознака у области БЗР, познаје значење и уме да поступа по њима;
- зна правила поступања и реаговања на ванредне догађаје (инциденти, акциденти);
- за запослене који нису у сектору медицинске делатности познаје систем пружања прве помоћи, спасавања и евакуације и може да се укључи у складу са својом оспособљеношћу.

Специфични исходи програма дати су по темама у табелама (Тачка 6).

5 ВРСТЕ ОБУЧАВАЊА

1. Основно оспособљавање запослених за БЗР – теоријско и практично.
2. Циљане обуке: за стручно и безбедно руковање опремом за рад; за обављање специфичних (ризичних) послова и за рад у присуству штетности (према посебним правилницима о превентивним мерама за БЗР).

6 САДРЖАЈ ПРОГРАМА

Врста обучавања	Област	Тема	Програм учења, знање и вештине које полазник стиче
Основна обука за безбедан и здрав рад – Теоретски део	Област 1 Уводна обука	Т – 1. Организација рада у Заводу за ургентну медицину	Запослени познаје правила понашања у радном простору послодавца, забрану уношења опојних средстава, оружја, опасних материја, уређена места где је дозвољено пушење цигарета, поступање у ванредним ситуацијама – узбуњивање, евакуација.
		Т – 2. Права и обавезе запослених према прописима у области рада и Закону о БЗР	Познаје и разуме права и обавезе запослених у области рада и БЗР. Упознавање са дужностима запосленог лица: преглед радног места пре почетка рада, укључујући и средства за рад, као и средства за личну заштиту на раду; пријављивања уочених недостатака из области БЗР; остављање радног места након завршетка рада у уредном и сређеном стању.
		Т – 3. Општа правила БЗР, опасности, штетности и основне мере за БЗР према Акту о процени ризика	Запослени познаје општа правила БЗР и кључне захтеве за БЗР на свом радном месту.
	Област 2 Опште мере БЗР	Т – 4. Повреде на раду и поступак запосленог у случају повреде	Зна шта су повреде на раду и професионална обољења и упознат је са поступком у случају повреде на раду.
		Т – 5. Поступак у случају ванредног догађаја, прва помоћ, спасавање и евакуација	Зна да поступа у ванредним ситуацијама. Познаје систем прве помоћи и у стању је да пружи прву помоћ у складу са својом оспособљеношћу.
		Т – 6. Општа правила коришћења СЛЗ на радном месту	Упознат је са СЛЗ и правилним коришћењем и одржавањем.
		Т – 7. Ознаке за безбедност и здравље на раду	Познаје значење ознака за БЗР у радном простору и на опреми за рад и свестан је неопходности поступања по њима.

Врста обучавања	Област	Тема	Програм учења, знање и вештине које полазник стиче
Основна обука за безбедан и здрав рад – Теоретски део	Област 3 Општи и специфични ризици – корективне мере	Т – 8. Упознавање са општим ризицима из Акта о процени ризика на радном месту и радној околини	Упознавање са општим ризицима који су присутни на свим радним местима према Акту о процени ризика на радном месту и у радној околини.
		Т – 9. Превенција општих опасности; Корективне мере из Акта о процени ризика на радном месту и у радном околини	Запослени је упознат и разуме ризике, зна да примени превентивне мере, познаје процедуре у случају инцидента, зна где се постављају знакови упозорења, зна начин безбедног кретање на степеништу.
		Т – 10. Упознавање са специфичним ризицима на радном месту запосленог	Запослени је упознат и разуме ризике у радном простору, зна да примени превентивне мере, зна како правилно да рукује машинама и сл., као и која СЛЗ треба да користи у току рада.
		Т – 11. Превенција специфичних опасности и штетности; Корективне мере из Акта о процени ризика на радном месту и у радној околини	Оспособљавање за сигуран и безбедан рад у складу са опасностима и штетностима на радном месту. Упознавање са корективним мерама које су дефинисане Актом о процени ризика на радном месту и у радној околини за радно место на којем запослени извршава своје радне активности.
	Област 4 Обука за превенцију стреса и основни принципи ергономије на радном месту	Т – 12. Превенција стреса	Запослени зна и разуме шта је стрес, који су главни стресори, уме да препозна ране знаке стреса, упознат је са основним мерама превенције стреса.
		Т – 13. Ненасилна комуникација и методе опуштања	Запослени зна и разуме правила ненасилне комуникације, односа према клијентима, и поступање у случају насилне комуникације и понашања клијента. Упознаје се са техникама опуштања и применом истих.
		Т – 14. Ергономија радног места	Препознавање нефизиолошких положаја тела. Упознаје се са основним принципима ергономије радног места.

Врста обучавања	Област	Тема	Програм учења, знање и вештине које полазник стиче
Основна обука за безбедан и здрав рад – <i>Практичан део</i>	<u>Област 5</u> Упутства за безбедан и здрав рад	Т – 15. Упознавање са општим и специфичним упутствима за безбедан и здрав рад.	Упознавање запосленог са општим и специфичним упутствима за безбедан и здрав рад на радном месту према Акту о процени ризика.
	<u>Област 6</u> Лична заштитна средства	Т – 16. Примена личних заштитних средстава на радном месту, одржавање и преглед.	Практична обука запосленог: примена личних заштитних средстава, начин коришћења, одржавања и прегледа ЛЗС.
	<u>Област 7</u> Практична обука за радно место (радно окружење)	Т – 17. Практична обука са карактеристикама радног места (радног окружења)	Практично оспособљавање са ризицима на радном месту, радном окружењу и превентивним мерама за њихово смањење.
	<u>Област 8</u> Практична обука за рад са опремом, алатима и машинама на радном месту	Т – 18. Практична обука за рад са опремом, алатима и машинама на радном месту	Рад под надзором непосредног руководиоца, ментора. Практично оспособљавање запосленог за рад са опремом, алатима и машинама.
Практично оспособљавање запослених се врши на радним местима упознавањем са карактеристикама радних места, опасностима, штетностима, ризицима и мерама за БЗР, методама показивања, демонстрације и увежбавања.			

Табеларни приказ тема по РМ:

Бр. Теме	Назив теме	РМ 01	РМ 02	РМ 03	РМ 04	РМ 05	РМ 06	РМ 07	РМ 08	РМ 09	РМ 10	РМ 11	РМ 12	РМ 13	РМ 14	РМ 15	РМ 16	РМ 17	РМ 18	РМ 19	РМ 20	
T-1.	Организација рада у Заводу за ургентну медицину																					
T-2.	Права и обавезе запослених према прописима у области рада и Закону о БЗР																					
T-3.	Општа правила БЗР, опасности, штетности и основне мере за БЗР према Акту о процени ризика																					
T-4.	Повреде на раду и поступак запосленог у случају повреде																					
T-5.	Поступак у случају ванредних ситуација, прва помоћ, спасавање и евакуација																					
T-6.	Општа правила коришћења СЛЗ на РМ																					
T-7.	Ознаке за безбедност и здравље на раду																					
T-8.	Упознавање са општим ризицима из Акта о процени ризика на радном месту и радној околини																					
T-9.	Превенција општих опасности, корективне мере из Акта о процени ризика на радном месту и радној околини																					
T-10.	Упознавање са специфичним ризицима на радном месту запосленог																					
T-11.	Превенција специфичних опасности и штетности; корективне мере из Акта о процени ризика на радном месту и радној околини																					
T-12.	Превенција стреса																					
T-13.	Ненасилна комуникација и методе опуштања																					
T-14.	Ергономија радног места																					
T-15.	Упознавање са општим и специфичним упутствима за безбедан и здрав рад																					
T-16.	Примена личних заштитних средстава на радном месту, одржавање и преглед																					
T-17.	Практична обука са карактеристикама радног места (радног окружења)																					
T-18.	Практична обука за рад са опремом, алатима и машинама на радном месту																					
	УКУПНО ТЕМА ПО РМ	15	15	16	17	17	17	15	15	15	15	16	16	15	16	16	17	17	17	17	17	

6.1 Обука новозапослених у одељењу за стручно усавршавање

У Центру за стручно-методолошки рад и едукацију, сада **ОДЕЉЕЊА ЗА СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ СА ИНФОРМАТИКОМ И СТАТИСТИКОМ** у оквиру обуке лекара, медицинских техничара и возача за пријем у радни однос, теме које се обрађују су:

-Безбедност екипе, безбедно и правилно паркирање на месту несреће, упознавање са мерама и поступцима личне безбедности, понашање у стресним ситуацијама (агресивност и вређање чланова екипе, физички насртај..)

-вештине у оквиру основне животне потпоре – BLS (постављање повређених и оболелих у адекватан положај, постављање индикација за реанимацију, ослобађање и одржавање проходности дисајног пута, методе вештачке вентилације, компресије стернума).

-вештине у оквиру више животне потпоре – ALS (узимање и тумачење ЕКГ записа, дефибрилација, орофарингеална и ендотрахеална интубација, отварање венске линије, примена лекова у реанимацији, кисеоникотерапија, сукција садржаја).

-вештине у оквиру основне и више животне потпоре деце и трудница.

-вештине у оквиру третмана политрауматизованих са акутним кардиореспираторним застојем (постављање у адекватан положај, хемостаза, имобилизација, надокнада волумена).

- правилно вођење медицинске документације, стручно методолошка упутства за акутни коронарни синдром (АКС), акутни мождани удар (АМУ), констатација смрти

- понашање код пожара и хемијских акцидента, поступање код биолошких опасности са мерама заштите.

Обука за новозапослене у здравственој оперативи обавља се у виду замишљених сценарија за КПР, нетрауматизованих пацијената и за збрињавање тешко трауматизованих пацијената, уз претходно освежавање теоретског познавања важећих протокола. Током обуке циљ сценарија је да се увежба правилан иницијални приступ и правилан преглед пацијента у критичном стању, да се увежба тимски приступ пацијенту са тачно одређеним улогама појединих чланова тима, као и тачно утврђен редослед поступака у оквиру КПР који су предвиђени протоколом. Они су увежбавали и поједине вештине које се примењују у КПР (интубацију, правилне компресије грудног коша, правилну вентилацију и оксигенацију) као и руковање доступном медицинском опремом и апаратима.

Део обуке који се односио на збрињавање тешко трауматизованог пацијента имао је за циљ такође да освежи теоретско знање везано за важеће протоколе као и поједине практичне вештине. Тимски је увежбаван безбедан приступ тешко трауматизованом пацијенту, брзи иницијални преглед трауматизованог пацијента, комплетна спинална имобилизација и припрема пацијента за транспорт.

7 УСЛОВИ ЗА ПОХАЂАЊЕ ПРОГРАМА

Општи услов за приступање оспособљавању за БЗР је да су полазници по било којем правном основу регулисали рад код послодавца.

По овом програму оспособљавају се и ангажовани запослени код другог послодавца, преко посредничких агенција, омладинских задруга и др.

ЗАПОСЛЕНИ НЕ СМЕ ДА ПОЧНЕ САМОСТАЛНО ДА РАДИ НА РАДНОМ МЕСТУ ДОК СЕ НЕ ЗАВРШИ КОМПЛЕТНО ОСНОВНО ОСПОСОБЉАВАЊЕ, ИЗВРШИ ПРОВЕРА ОСПОСОБЉЕНОСТИ И ДОКУМЕНТУЈЕ ЊЕГОВА ОСПОСОБЉЕНОСТ ЗА СТРУЧАН И БЕЗБЕДАН РАД (одговарајући образац из евиденције БЗР).

ЗАПОСЛЕНИ НЕ СМЕ ДА РУКУЈЕ СПЕЦИФИЧНОМ ОПРЕМОМ ЗА РАД, ДА ОБАВЉА РИЗИЧНЕ РАДНЕ АКТИВНОСТИ И/ИЛИ ДА РАДИ У ПРИСУСТВУ ПОВЕЋАНИХ ШТЕТНИХ УТИЦАЈА ДОК НЕ ЗАВРШИ ПРЕДВИЂЕНЕ ЦИЉАНЕ ОБУКЕ.

8 ИЗВОЂАЧИ ПРОГРАМА

Програм реализују извођачи: наставници и инструктори. Сви морају имати минимално ИВ степен стручне спреме.

8.1 Теоријско оспособљавање изводе:

- Стручна лица за БЗР, интерна и/или екстерна,
- Признати стручњаци за поједине области, екстерни и/или интерни
- Надлежни руководиоци

8.2 Практично оспособљавање изводе:

Непосредни руководиоци и/или запослени са минимално 2 године радног искуства у области за коју изводе оспособљавање.

9 НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА

9.1 Теоријско оспособљавање

Врши се у процесу припреме и одабира кандидата за радно ангажовање и/или непосредно након потписивања уговора, односно након стицања услова по било којим другим правним основама: премештај на друге послове, рад на другом (додатном радном месту), промене технологије и услова на радном месту.

Одговорност за покретање поступка оспособљавања (обавештавање стручних лица за БЗР) је на одговорним руководиоцима за пријем и/или распоређивање запослених, односно на непосредним руководиоцима који код првог јављања запослених на дужност морају проверити њихову оспособљеност.

Оспособљавање се може вршити класичним фронталним начином рада, предавањима, индивидуалним радом упознавањем са ППП и/или штампаним наставним материјалима (презентације, упутства, инструкције, обавештења), наставни филмови, методама учења на даљину итд. или комбинацијом ових метода.

9.2 Практично оспособљавање:

Практично оспособљавање запослених се врши на радним местима упознавањем са карактеристикама радних места, опасностима, штетностима и ризицима и мерама за БЗР методама показивања, демонстрације и увежбавања.

Оспособљавање својих запослених је редовна радна обавеза непосредних руководиоца коју реализују сталним указивањем на ризике и мере за БЗР у процесу реализације радних задатака (поступци у припреми, извршењу и по завршетку рада и у ванредним ситуацијама) и/или организовањем посебних увежбавања.

У оправданим случајевима програм оспособљавања се може скраћивати у зависности од претходних знања и искуства полазника. Када се врши прво оспособљавање по акту о процени ризика запослених који већ раде на својим радним местима или запослених који имају искуство преко 2 године на истим пословима/РМ може се извршити само обнова и провера теоријских знања.

Време реализације: према тематском и термин плану

Место: у радном простору Завода за ургентну медицину - Београд

НЕПОСРЕДНИ РУКОВОДИОЦИ НЕ СМЕЈУ ДА ДОЗВОЛЕ РАД НА СВОЈИМ РАДНИМ МЕСТИМА ЗАПОСЛЕНИМА КОЈИ НИСУ ПРОШЛИ ОСНОВНО ОСПОСОБЉАВАЊЕ ЗА БЗР, КОЈИ НИСУ ЗАДОВОЉИЛИ НА ПРОВЕРАМА ТЕОРИЈСКЕ И ПРАКТИЧНЕ ОСПОСОБЉЕНОСТИ И ЧИЈА ОСПОСОБЉЕНОСТ НИЈЕ ЕВИДЕНТИРАНА У ОДГОВАРАЈУЋЕМ ОБРАСЦУ ЕВИДЕНЦИЈЕ У ОБЛАСТИ БЗР.

10 ОСПОСОБЉАВАЊЕ ПОСЕБНИХ КАТЕГОРИЈА

10.1 Клијенти

Истицањем ознака за БЗР, упутстава и инструкција.

10.2 Посетиоци

Истицањем ознака за БЗР, упутстава и инструкција, давање посебних писаних обавештења.

10.3 Ученици, студенти и друга лица на оспособљавању и стручној пракси

Према дефиницији појма запослени из члана 4. Закона о БЗР, лица која „се оспособљавају за рад код послодавца“ су такође запослени, што значи да би требали да буду оспособљени по комплетном програму и да та оспособљеност буде документована према прописима (одговарајући образац евиденције из области БЗР). То се може урадити, нарочито због могућих неспоразума са инспекцијом рада, али суштински је немогуће, јер не можете неког оспособити да безбедно ради нешто што још увек НЕ ЗНА да ради.

Суштински, ову категорију „запослених“ треба упознати са основним правилима рада и понашања, ризицима и мерама за БЗР на РМ/пословима/процесима на/за која се оспособљавају и то документовати одговарајућим записом.

ЛИЦА НА ОСПОСОБЉАВАЊУ НЕ СМЕЈУ УОПШТЕ САМОСТАЛНО ДА РАДЕ,
ОДНОСНО МОРАЈУ БИТИ ПОД СТАЛНИМ НАДЗОРОМ ИЗВОЂАЧА
ОСПОСОБЉАВАЊА (НАСТАВНИКА, НЕПОСРЕДНОГ РУКОВОДИОЦА, ИСКУСНОГ
ЗАПОСЛЕНОГ И/ИЛИ ДРУГОГ ЛИЦА ОДРЕЂЕНОГ ЗА ТО).

10.4 Уговарач/извођач (запослених код уговарача/извођача)

Послодавац (надлежни руководиоца) уговарача/извођача врши и документује оспособљавање својих запослених према прописима у области БЗР. На захтев наручиоца доставља доказе о оспособљености, нарочито за стручно и безбедно обављање планираних послова.

Наручилац врши допунско оспособљавање запослених код уговарача/извођача које, као минимум обухвата правила понашања, опасности, штетности и мере за БЗР у свом радном простору. Ово оспособљавање наручилац може вршити непосредно са запосленима уговарача/извођача и/или достављањем захтева, протокола, процедура, упутстава, наставног материјала и др. по којем надлежни руководиоци уговарача/извођача сами врше оспособљавање својих запослених и то документују одговарајућим записом који достављају наручиоцу.

11 УЏБЕНИЦИ, ПРИРУЧНИЦИ И МУЛТИМЕДИЈАЛНИ МАТЕРИЈАЛИ

11.1 Основна литература

- Акт о процени ризика
- Општа акта и интерне процедуре послодавца
- Правилници о посебним мерама БЗР
- Припремљене презентације
- Упутства, инструкције и обавештења

11.2 Допунска литература

- Наставни филмови,
- Брошуре,
- Постери,
- Видео записи, фотографије и сл.
- Софтверска решења и апликације на мобилним уређајима

11.3 Упутства, инструкције и обавештења са којима треба упознати запослене по циљним групама

Бр. РМ	Назив радног места	Назив документа
РМ 1	Канцеларија (руководећи послови)	УБР учешће у саобраћају. УБР у канцеларији УБР са рачунарима УБР клизање, спотицање, падови
РМ 2	Канцеларија (стручно - административни послови)	УБР учешће у саобраћају. УБР у канцеларији УБР са рачунарима УБР клизање, спотицање, падови
РМ 3	Канцеларија и терен	УБР учешће у саобраћају. УБР у канцеларији УБР са рачунарима
РМ 4	Санитетско возило - лекар	УБР учешће у саобраћају. УБР у канцеларији УБР са рачунарима

		УБР при коришћењу оштрих предмета УБР клизање, спотицање, падови УБР при ручном преношењу терета Процедра за улазак/излазак из санитарског возила са употребом носила и кардиолошке столице, Процедура за спровођење реанимације.
PM 5	Санитарско возило – медицински техничар	УБР при коришћењу оштрих предмета УБР клизање, спотицање, падови УБР при ручном преношењу терета Процедра за улазак/излазак из санитарског возила са употребом носила и кардиолошке столице, Процедура за спровођење реанимације.
PM 6	Санитарско возило – возач	УБР учешће у саобраћају. Упутство за безбедан и здрав рад – клизање, спотицање, падови, процедура за улазак/излазак из санитарског возила са употребом носила и кардиолошке столице, Процедура за безбедан и здрав рад при дизању и ношењу пацијената.
PM 7	Одсек за пријем и обраду налога	УБР учешће у саобраћају. Упутство за БЗР на опреми за рад са екраном, Упутство за безбедан и здрав рад – клизање, спотицање, падови.
PM 8	Амбуланта	УБР учешће у саобраћају. Упутство за безбедан и здрав рад при коришћењу оштрих предмета, Упутство за безбедан и здрав рад – клизање, спотицање, падови, Упутством за БЗР на опреми за рад са екраном.
PM 9	Апотека	УБР учешће у саобраћају. Упутство за БЗР на опреми за рад са екраном, Упутство за БЗР при ручном преношењу терета, Упутство за БЗР при коришћењу лестви, Упутство за безбедан и здрав рад – клизање, спотицање, падови.
PM 10	Економат	УБР учешће у саобраћају. Упутство за безбедан и здрав рад – клизање, спотицање, падови Упутство за БЗР на опреми за рад са екраном, Упутство за БЗР при ручном преношењу терета.
PM 11	Вешерај	УБР учешће у саобраћају. Упутство за безбедан и здрав рад – клизање, спотицање, падови, Упутство за БЗР при ручном преношењу терета
PM 12	Радне и помоћне просторије и возила	УБР учешће у саобраћају. Упутство за безбедан и здрав рад – клизање, спотицање, падови, Упутств за БЗР при ручном преношењу терета
PM 13	Портирница	УБР учешће у саобраћају. Упутство за безбедан и здрав рад – клизање, спотицање, падови.
PM 14	Ресторан	УБР учешће у саобраћају. Упутство за безбедан рад у кухињском простору, Упутство за БЗР са месорезницом, Упутство за безбедан и здрав рад – клизање, спотицање, падови,

		Упутство за безбедан и здрав рад при ручном подизању терета
PM 15	Магацин	УБР учешће у саобраћају. Упутство за безбедан и здрав рад – клизање, спотицање, падови Упутство за БЗР на опреми за рад са екраном, Упутство за БЗР при ручном преношењу терета.
PM 16	Радионица домара и електричара	УБР учешће у саобраћају. Упутство за безбедан и здрав рад – клизање, спотицање, падови, Упутство за безбедан и здрав рад при ручном преношењу терета, Упутство за безбедан и здрав рад са лествама.
PM 17	Гумарска радионица	УБР учешће у саобраћају. Упутство за безбедан и здрав рад – клизање, спотицање, падови, Упутство за безбедан и здрав рад при ручном преношењу терета.
PM 18	Радионица радиомеханичара	УБР учешће у саобраћају. Упутство за безбедан и здрав рад – клизање, спотицање, падови, Упутство за безбедан и здрав рад на опреми за рад са екраном, Упутство за безбедан рад са лествама, Упутство за безбедан и здрав рад при ручном преношењу терета.
PM 19	Аутосервис	УБР учешће у саобраћају. Упутство за безбедан и здрав рад – клизање, спотицање, падови, Упутство за безбедан рад при гасном заваривању и резању метала, Упутством за безбедан и здрав рад при ручном преношењу терета.
PM 20	Аутосервис-одржавање	УБР учешће у саобраћају. Упутство за безбедан и здрав рад – клизање, спотицање, падови, Упутством за безбедан и здрав рад при ручном преношењу терета.

11.4 Ознаке за БЗР

Саставни део оспособљавања за БЗР су и ознаке и обележавања у радном простору које се, према посебним прописима, постављају у складу са актом о процени ризика и/или непосредном проценом.

Ако су у радном простору видно истакнуте одговарајућа упутства, ознаке и упозорења за конкретне опасности и штетности у том радном простору сматра се да су запослени и друге категорије лица упознати са конкретним ризицима и мерама за БЗР.

12 ПРОВЕРА ОСПОСОБЉЕНОСТИ

12.1 Провера теоријског оспособљавања

Путем теста и/или усменим испитивањем уз састављање одговарајућег записа. Тест мора имати минимално 10 питања. Да би запослени задовољио на провери теоријских знања мора позитивно решити минимално 75% задатака.

12.2 Провера практичног оспособљавања

На радном месту, пред руководиоцем, или комисијом од 3 члана. Запосленом се задају радни задаци, односно прати се редован рад запосленог. Испитивач цени умешност у препознавању ризика и исправном поступању по *дефинисаним питањима* и даје оцену задовољно/није задовољно за свако питање.

У колико кандидат не задовољи макар на једно питање/област наставља се практично оспособљавање са сталним праћењем рада до потпуне оспособљености, или до оцене да запослени не може да савлада програм безбедног рада што мора да утврди комисија састављена од непосредног руководиоце, надлежног руководиоца функције (службе) и стручног лица за БЗР.

12.3 Периодичне провере оспособљености

Врше се у складу са прописаном периодиком, у зависности од тога да ли су радна места са повећаним ризиком или без повећаног ризика, путем теста који треба да садржи и питања за практично поступање у примени мера БЗР и/или провером на радном месту усменим пропитивањем и/или посматрањем рада запосленог.

На провери је задовољно запослени који је исправно одговорио на минимално 75% задатака.

13 ДОКУМЕНТОВАЊЕ И ЕВИДЕНТИРАЊЕ ОСПОСОБЉАВАЊА

Документовање основне оспособљености се врши одговарајућим записима: тест, записник, забелешка и евидентира се у одговарајућем обрасцу евиденције у области БЗР. Образац се потписује и оверава након извршене провере теоријске и практичне оспособљености по темама основног оспособљавања за БЗР и након тога запослени може самостално да извршава основне радне активности на радном месту.

Специфичне послове и активности на радном месту за које су Програмом предвиђене циљане обуке запослени може да обавља тек након завршетка и документовања ових обука у одговарајућем обрасцу евиденције и/или другим записом.

Уз одговарајући образац евиденције о оспособљености за БЗР треба чувати тестове о извршеним проверама оспособљености и друге одговарајуће записе који, као минимум, морају да садржи податке о теми, месту, времену и трајању оспособљавања, извођачу обуке и списак присутних са својеручним потписом.

Ова обука се може евидентирати и у посебном картону (листу) евиденције оспособљености.

У Београду, 07. 11. 2023. године

Велја Е. Милошевић

Одговорно лице

**ЗАВОД ЗА УРГЕНТНУ МЕДИЦИНУ –
Београд**

[Handwritten signature]